

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון

1. ההצעה הזאת לפתרון בחינת הבגרות בעברית היא דוגמה, ובה כמה אפשרויות לפתרון השאלות הפתוחות, אך היא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שמעריכי הבחינה יקבלו.
2. בפתרון שלהלן מובאות עיקר הסוגיות שהיו טעונות ליבון, אך יודגש כי בפתרון זה אין תשובות מלאות ומקיפות, המזכות בניקוד מלא. נדגיש כי מטבע הדברים ציון המבחן מורכב גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם: רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **ט"ח** (טעות לעולם חוזר) — בהצעת הפתרון עלולות ליפול טעויות, ואין בה כדי לחייב את מעריכי הבחינה לקבל תשובה שגויה.
4. על פי חוזר מנכ"ל טוהר הבחינות — תשע"ה/9ד, נבחנים בבחינת הבגרות מחויבים לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר.

[קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

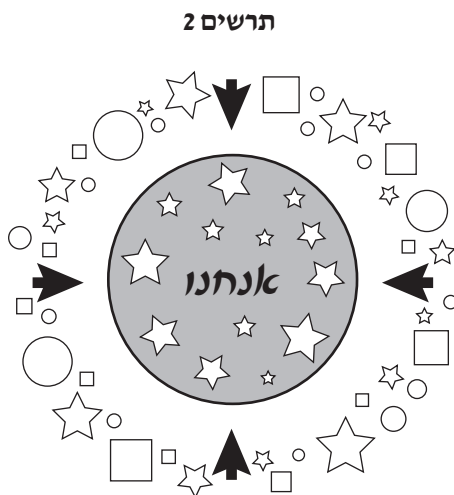

משרד החינוך

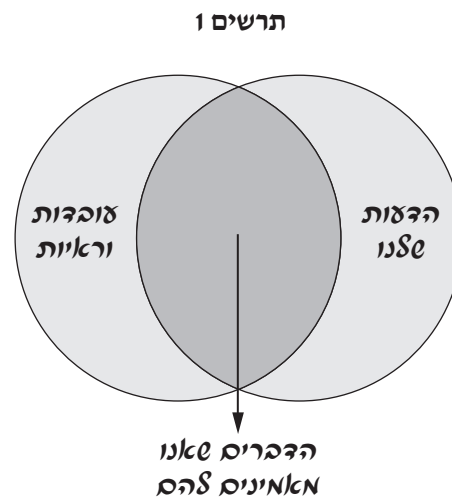
פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מס' 11241, קיץ תשפ"ה, 2025

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

תרשים 2 – אפקט תיבת התהודה

תרשים 1 – הטיית האישוש

א. 1.

ב. בתרשים 1 – השטח שנוצר במפגש שבין המעגלים מבטא את הדברים שאנו מאמינים להם – העובדות והראיות החופפות לדעות שלנו.

או

בתרשים 2 – מחוץ למעגל, שהוא אנחנו, יש מידע מגוון – שאותו מסמלים כוכבים, ריבועים ועיגולים – אבל המידע שאנו נחשפים אליו הוא רק מסוג מסוים, שאותו מסמלים הכוכבים, ומידע זה משקף את עמדותינו.

ג. (4) שניהם מהווים מכשול לבחינה ביקורתית של המידע שאנחנו נחשפים אליו.

2. חוקרים רבים, ובהם דן קהאן, טוענים שהסיבה שאנו מאמינים למידע מסוים היא היצמדות לערכי השבט: אנו נוטים לסמוך על מידע שמקורו בחברים, בבני משפחה ובאנשים שהשקפות העולם שלהם דומות לשלנו, ואילו החוקר דיוויד ראנד טוען כי הסיבה העיקרית שאנו מאמינים למידע מסוים היא עצלות מנטלית – אנחנו לא משקיעים מספיק מאמץ בחשיבה על המידע שאנו צורכים.

3. א. הטענה הרווחת – הרשתות החברתיות מזיקות כי הן משלות אותנו שאנו מחוברים למגוון דעות, כאשר למעשה אנו נחשפים רק לסוג מסוים של דעות הדומות לדעות שלנו.

ב. ההסתייגות – האשמה אינה מוטלת רק על הרשתות החברתיות, אלא גם על המשתמשים עצמם.

4. גורם נוסף ממאמר 3 המקשה על שיפוט מידע המופץ ברשת הוא כלי הבינה המלאכותית והקלות שבה הם יוצרים תוכן פיקטיבי. באמצעות כלים כמו ChatGPT ו-DALL-E נוצרים תמונות, טקסטים וקובצי וידאו מזויפים, הנראים אמיתיים לגמרי. כך אנו מתקשים יותר מאי פעם לקבוע אם המידע שמגיע אלינו הוא מידע אמיתי או שקרי.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ה, מס' 11241

5. דוגמה לסקירה

המידע שאנו צורכים כיום – מקורו בערוצי התקשורת האלקטרוניים ובמדיה החברתית, שמאפשרים את העברתו הלאה בקלות ובמהירות רבה. לא אחת מידע זה אינו מהימן ולעיתים הוא שקרי ומניפולטיבי. יש דרכים שונות להתמודד עם בעיה זאת, וכולן קשורות בפיתוח חשיבה ביקורתית, המשפרת את היכולת שלנו לאתר ידיעות מזויפות. דרך אחת היא בדיקת ידיעות. לפני שמשתפים ידיעה שאמינותה מוטלת בספק, חשוב ראשית לבדוק מה מקורה, מי כתב אותה, מתי היא התפרסמה לראשונה ואם היא פורסמה בעוד מקומות. אתרים ייעודיים לבדיקת עובדות באתרי חדשות מהימנים הם מקורות טובים לוודא אמינות של ידיעות (אשחר, 2019; ביאליק, 2024). דרכים נוספות הן חשיפה לעמדות שונות ומגוונות גם אם הדבר כרוך בחיפוש יזום שלהן, הימנעות מההנחה המוטעית שכולם חושבים כמונו ובדיקת תכנים שיש בהם דעות ועמדות שונות זו מזו. עקרון "השעיית השיפוט" מתחום החשיבה הביקורתית, ולפיו חשוב ללמוד היטב כל נושא לפני שמגבשים מסקנות בנוגע אליו – אף הוא מסייע בהכרעה אם ידיעה מסוימת היא שקרית או אמיתית (ביאליק, 2024). דן קהאן (בתוך אשחר, 2019) סבור שהדרך להתמודדות עם בעיית אמינות המידע ברשת היא פיתוח סקרנות. לדבריו, אנשים שרמת סקרנותם נמוכה בוחרים בראיות המתאימות למה שהם כבר חושבים, בעוד אנשים שרמת הסקרנות שלהם גבוהה מעדיפים לחקור ולבדוק מידע חדש, גם אם יגלו שעמדת הקבוצה שאליה הם שייכים שגויה.

ביבליוגרפיה

- אשחר, י' (מרץ, 2019). איך עובדים עלינו? **מכון דוידסון**. אוחר מ־davidson.weizmann.ac.il.
- ביאליק, ת' (פברואר, 2024). חשיבה ביקורתית בעת משבר. **זמן ישראל**. אוחר מ־zman.co.il.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ה, מס' 11241

חלק שני – לשון (50 נקודות)

פרק א: שם המספר – חובה (10 נקודות)

- 6. שלושת העקרונות
- חמישה עשר בספטמבר
- חמש יחידות לימוד
- חמישים ושלושה שיעורים
- שש ההצעות
- פי שבעה
- עשרה אחוזים
- מאמר אחד
- מספר אחת
- הכינוס השנים עשר

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

7. א. (1) איבר א איבר ב
- אומנם גם בעבר הופץ מידע שקרי, אולם בימינו השקרים מופצים במהירות רבה יותר. / משפט איחוי/מחובר/מאוחד

- (2) פסוקית (תיאור) תנאי פסוקית מושא
- אם אנו שומעים משהו פעמים רבות, אנחנו מתחילים להאמין שהוא האמת. / משפט מורכב
- (3) באמצעות האינטרנט מתאפשרות צפייה בסרטונים וקריאת מאמרים בכל נושא. / משפט פשוט

- החלק הכולל: צפייה (בסרטונים) וקריאת (מאמרים בכל נושא); התפקיד התחבירי: נושא.
- ב. אנחנו לא נחשפים כמעט לעמדות שונות משלנו, לכן הסובלנות שלנו כלפי עמדות כאלה מועטה.

8. א. נושא לואי נושא לואי תיאור מושא
לואי	לואי	לואי	לואי	לואי	לואי
רוב הגולשים	ברשתות החברתיות	נחשפים	יום-יום	לידיעות	חדשותיות

- ב. (1) פסוקית נושא ידוע
- שבועת האחרונה כולנו צורכים מידע רב מן הרשתות החברתיות.

- (2) פסוקית מושא
- "ההפצה של ידיעות מזויפות מהירה יותר מן ההפצה של ידיעות אמיתיות".
- לטענת / לפי / לדעת / לדברי / על פי החוקרים, ההפצה של ידיעות מזויפות מהירה יותר מן ההפצה של ידיעות אמיתיות.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ה, מס' 11241

9. א. (1) הוספה / ריבוי

(2) ניגוד

• הרשתות החברתיות מהדהדות את התפיסות שלנו ומשפיעות על דרך החשיבה שלנו.

ב. (1) ברשתות החברתיות אנו עדים להכחשה גם של מידע מובן מאליו, כמו סכנת שינויי האקלים.

(2) בסופו של דבר אנחנו הגולשים נצטרך להחליט אם הידיעה שאנו נתקלים בה היא אמיתית או לא.

(3) טוב נעשה אם ננקוט צעדים אחראיים: הטלת ספק, התעמקות בתוכן והשהיית הלחיצה על כפתור השיתוף.

• משפט (1) – מידע (מובן מאליו), לוואי

משפט (2) – אנחנו, נושא

משפט (3) – צעדים אחראיים, מושא

10. א. (1) כיצד נוכל להימנע מהפצת מידע שגוי?

(2) כדאי שנתייעץ עם אנשים קרובים.

(3) הפצת שקרים היא (לא) עניין (חדש).

(4) הפצת המידע נעשתה זמינה הרבה יותר.

(5) לעיתים המידע (אפילו) שקרי ומניפולטיבי.

ב. • משפטים (2) ו-(4).

• שם עצם

ג. במשפט (1) – חלק הדיבור: שם עצם, התפקיד התחבירי: נושא.

במשפט (2) – חלק הדיבור: פועל, התפקיד התחבירי: נושא.

11. א. (1) מדוע – תיאור

(2) מי – נושא

(3) כמה – לוואי

ב. (1) אנו נחשפים לפרסומות ברשתות החברתיות.

(2) הפרסומות הן למוצרים שונים.

(3) המוצרים תואמים את אורח החיים שלנו.

ג. דוקטור סוניה בן ג'אפר, מנכ"לית הקרן לחינוך, מדגישה: "תלמידינו חייבים לבחון בביקורתיות את המידע שהם מקבלים".

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ה, מס' 11241

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

12. נדון – ד-ו-ן, נפעל
להקשות – ק-ש-י/ה, הפעיל
מפרסמים – פ-ר-ס-ם, פיעל
לעורר – ע-ו-ר, פיעל
השתלטו – ש-ל-ט, התפעל
סבורים – ס-ב-ר, קל/פעל
נוספות – ו-ס-ף, נפעל

13. א.

שם הפועל	הבניין	מילה מן הרשימה מאותו השורש ובאותה המשמעות
לְצַפּוֹת	קל / פעל	מְצַפֶּה
לְצַפּוֹת	פיעל	צִיפִייה

- ב. • טוב נעשה אם **נבחר** לפעול מתוך אחריות ושיקול דעת.
הבניין: קל/פעל, הגוף: מדברים, הזמן: עתיד.
• טרם **נבחר** נציג מכיתתנו למועצת התלמידים.
הבניין: נפעל, הגוף: נסתר, הזמן: עבר.
ג. • מיצה
• השלימה
• ילדו

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ה, מס' 11241

14. א. (1) – הימנעות משיתוף

– נפעל

– פיעל

(2) ייעודי – בסיס וצורן סופי

מדומה – שורש ומשקל

אמין – שורש ומשקל

ב. (1) • אחת ההמלצות בכתובת סקירה היא **ארגון** המידע בתוך טבלה.

(2) א-ר-ג-ן, פיעל

ג. • למשרד החינוך יש יותר מ-43 אלף **עוקבים** באינסטגרם.

• מחאת ה**עוקבים** הצליחה, והאומן הסיר את הידיעה השקרית.

15. א. מבין המילים המוגדלות המילה היוצאת דופן מבחינת משמעות הצורן הסופי המודגש היא **פופולריות**, ומשמעות

הצורן הסופי במילה זו היא **הפשטה / שם עצם מופשט**. המשמעות המשותפת לצורנים הסופיים המודגשים במילים

האחרות היא **ריבוי / ריבוי נקבה / רבות**.

ב. (1) בעלי עיסוק/מקצוע

(2) מסבירן, הפעיל

צוללן, קל/פעל

ג. (1) תגובית

(2) תגובה – ג-ו-ב

רשומה – ר-ש-ם

ד. שידורשת – הלחם בסיסים

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ה, מס' 11241

16. א. מואצת / הוצאה

מתרבים

מוכיחות

שבים

לנקוט

נפוץ / מפיצים

נועד / מיועד

הסתיים / מסתיים

ב. הגדרות

החלטה

הוכחות

הסכמה

הבנה

ערעור

רכיב / מרכיב